

'Plan'a Uyan Var mı?

Nuri Kuzucan'ın son sergisi, "Plan" spontan gelişen çalışma temposundan farklı bir üretim disiplinine öykünme denemesi, düşüncenin yazıya dönüşmesi gibi, resmin de zihinde tasarlandığı şekliyle ya da planlandığı gibi aktarılıp aktarılmaması ile ilgili.

Resimlerinizde hiç insan figürü yok ama resimler aslında hep insanların yaşadığı yerleri görselleştiriyor: apartmanlar, arabalar, sokaklar. Figür yokluğu ne anlama geliyor?

Resimlerimdeki figür "İzleyici"dir. Figüre ait tüm detayları biraz iddialı bir biçimde çizebildiğimi söyleyebilirim. Ama figürle yapılmış, figür için yapılmış bir resmi oluşturmak konusunda hep güçlük çekmişimdir. Bir hikâyeye düşmeden, güzelleme yapmadan; ister spontan olsun ister tasarlanmış, resmi oluşturan tüm alanı figürün varlığına ve etkisine destek olabilecek şekilde oluşturabilmenin imkânsızlığından şikâyet ederim kendi payıma.

Rogier Van Der Weyden, Vermeer, Rembrandt, Caravag-

gio ve bunun gibi birçok sanatçının izleyiciye aktaracakları hikâyeleri vardı hep. Ve bu hikâyelerin en mükemmel şekilde talep eden izleyicileri... Tarihsel koşullarında düşünürsek masum gibi görünen bu alışveriş aslında tek taraflı bir aktarımdan ibaretti gibi geliyor bana. Mitolojik bir konuyu resmettiğimi düşünsenize ya da dinsel... Yeniden, yeniden üretilmiş sahneler. Düşünme, sadece bak, inan ve itaat et. Veya günümüzün ajite alanları savaş ve şiddet sahneleri, güzel boyalarla ve renklerle bezenmiş yüzeyler, estetik olmaktan kurtulamayan resimsel kurgular. İzleyici konumunda bırakmalar bile televizyonda, sinemada ya da fotoğrafta en azından daha gerçek duruyorlar. Şu kabul edilebilir geliyor bana,

etkiye maruz kalmış bireyler olarak figürleri boyamak. Van Gogh, Bacon gibi... Kendi deneyimlerimi resimlerimin bir parçası halinde kullanmak. Van Gogh bir portre yaptığında, portrenin kim olduğu ile değil resmin hangi duygu ile yapıldığı ile ilgileniriz. Bunu boyanın ve kurgunun etkisinden anlayabiliriz. Dolayısıyla resmin figürü aslında sanatçının kendisidir, sipariş resmin sonu oluyor en azından... (Rönesans'ta olduğu gibi dini kurumların ve aristokrasinin). Galiba zanaatçılıktan sanatçılığa geçişin zamanları bunlar (genel manada zanaatı küçümsemeden).

Daha önce de söylediğim gibi, resim olarak figürü boyamak, tuvalin yüzeyine ya da içine figürü koymak mesele benim için. Resmin artık duvarda asılı duran, geriye doğru oluşturduğu perspektif hakkında bilgi veren bir kurgudan çok, heykelde olduğu gibi bulunduğu mekânla, çevresi ile ve izleyicisi ile bir

nurikuzucan

Sağda: "Askeri Bölge", 2010, tuval üzerine
karışık teknik, 165x185 cm.,
(© Nuri Kuzucan).

Sol sayfa: "Büyük Plan", 2009, tuval üzerine
yağlıboya, 200x185 cm, (© Nuri Kuzucan).

bütün olduğunu düşünüyorum. Kolajlar,
asamblajlar, Van Gogh, Kiefer ve Auer-
bach gibi boya uygulayıcıları zamanın ve
mekanın gerçekliği ile resim arasındaki
çelişkiyi, ironiyi, uyumu resmin parçası
haline getirdi.

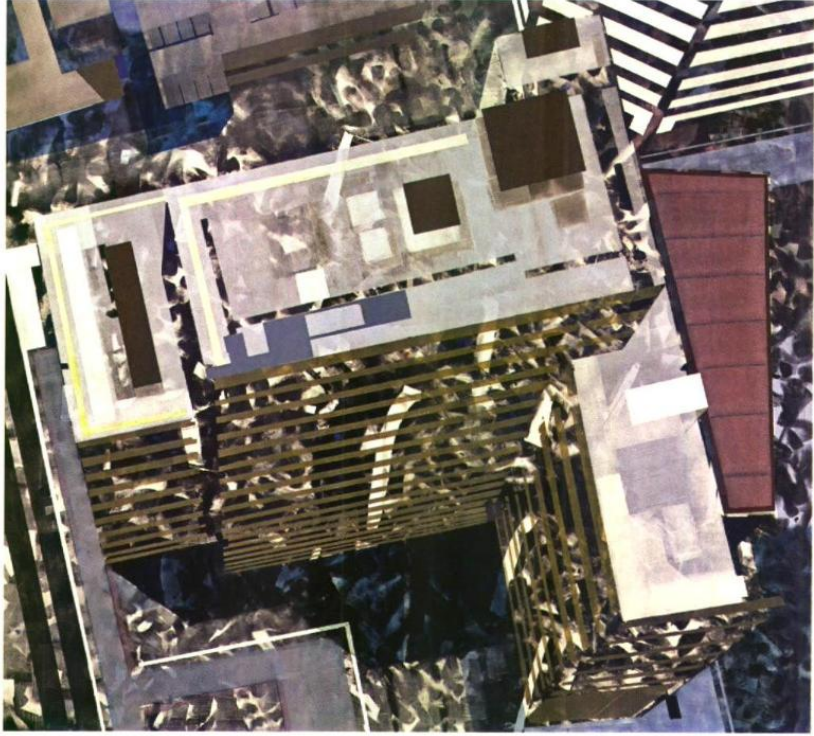
Nispeten ortak deneyimlediğimiz çev-
resel şartlar içinde sağlıklı kalmanın bir
etkinliği olarak yaptığım resmin (sağlıklı
beslenme ve yürüme dışında!) yüzeyinde
ve içinde figür yok ama izleyicisi resmin
önünde mekâna, resmin yüzeyine ve ger-
isine katılarak onun parçası oluyor.

Renkleri doğada oldukları hallerinden
farklı, sanki fotoğraf makinesine bir fil-
tre konulmuş gibi kullanıyorsunuz. Renk-
leri nasıl kullandığınızı, seçtiğinizi biraz
açıklayabilir misiniz?

Bir mesleki deformasyonla şunları söylemeden başlayamayaca-
ğım: "Doğada olduğu gibi" genelde böyle kullanıldığı için üzerinde
biraz durmak isterim. Örneğin, deniz mavidir. Mora ya da kırmızı-
ya boyandığında böyle olmaz denir. Oysa sanat tarihçileri buna
"fovizm" der. Yüzün yarısı yeşil, yarısı kırmızıya boyandığında
"hasta bir adamımı resmettiğim" sorulur. Sanat tarihçileri "eks-
presyonist" der. Adamı yeşile ya da maviye boyarsanız, tayt mı
giydirdiğinizi sorarlar. Sanat tarihinde sürrealist olarak anılırsınız.
Örneklerin sonu gelmez. Gözün algıladığı tüm renkler doğaldır. İn-
san gözünün algıladığı doğa tabii ki. Fizikçilerin ve renk teorisyen-
lerinin bahsettiği kızıl ve mor ötesi aralıktaki renkler. O nedenle,
renkleri doğada oldukları hallerinden farklı değil de genelde algıla-
dığımız ya da deneyimlediğimizden biraz farklı kullandığımı söyle-
yebilirim. Şehirleri, onun parçası olan trafiği, binaları, yansımaları,
ışıkları resmimin bir aracı olarak kullandığımı düşünürsek, tüm o
kontrast ve birbirinin yanında durmayacağını düşündüğümüz renk
armonilerinin oluşması kabul edilebilir geliyor sanırım. Filtre etkisi-
ni de transparan renk kullanımı ve katmanlar oluşturuyor olabilir.

Son serginizin adı "Plan". Bu tam olarak neyin planı, sergiden bi-
raz söz edebilir miyiz?

Plan ismi, bir kavram olarak "Mutlu musun?" sergisinden bu za-
mana aklımdaydı. Spontan gelişen çalışma temposundan farklı bir
üretim disiplinine öykünme denemesi diyebiliriz. Düşüncenin yazı-
ya dönüşmesi gibi, resmin de zihinde tasarlandığı şekliyle ya da
planlandığı gibi aktarılıp aktarılmaması ile ilgiliydi. Pek başardığımı
söyleyemeyeceğim. Resimler o kadar değiştiler ki şimdi buna ne-
den olan şeyleri kafaya taktım. Malzeme, atölye koşulları, zanaat,
özellikle "elişçiliği", çalıştığınız andaki tüm koşullar. Her türlü ey-
lem için plan yapıyorsunuz; hayatımızın her anı için. Bunu planlan-
dığı gibi uygulayan birileri oldu mu çok merak ediyorum. Bu de-ği-

şimler yüzünden sanata bakışımın bile değiştiğini söyleyebilirim.
Belki ilerde bunu da konuşma imkânı buluruz.

Son serginiz olan Plan'da şiddetli ışık ve gölgenin kullanıldığı
alanlar var. Daha önceki sergilerinizde ışıktan çok renk etkileri
ön planda. Bu değişimin -buna bir değişim diyebilir miyiz- nedeni
nedir?

Kesinlikle zorunlu bir değişiklikti. Bir önceki sorunuza cevaplan-
dırmaya çalışırken daha önce tasarladığım görüntüleri yüzeye ak-
tarmaktan bahsetmiştim (spontan bir üretim değil de planlanmış
olan). Bu görsel etkilerin oluşması için zorunlu olarak kullandığım
teknik araçlardı şiddetli ışık ve gölge, tabii ki renkle beraber.

Bundan sonraki projeleriniz neler olacak?

2004'teki "Açık Mekan", 2006'daki "Trafik", 2008 "Mutlu mu-
sun?" ve 2010 "Plan" sergileri; konusu kent ve şehir olan bir bütü-
nün parçalarıydı. Şu sıralar, "Plan" sergisinde yer veremediğim re-
simlere devam ediyorum. Tarihte bir değişiklik olmazsa 2011 Ekim,
Kasım gibi x-ist'te bir sergim olacak.

1971 yılında Zara Türkiye'de doğan Nuri Kuzucan, 1991 yılında
girdiği Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Resim
Bölümü'nden 1998 yılında mezun oldu. Kuzucan Mimar Sinan
Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans resim
ana sanat dalı üzerinde tamamladı. Sanatçının 2004 yılından
beri açtığı sergilerin adları "Mutlu musun?", "Trafik", "Açık
Mekân". Sanatçı 15-19 Haziran 2010 tarihinde gerçekleşen
SCOPE Basel'de Site, Rafineri II ve 9 Yapı adlı eserleri sergiledi.
www.nurikuzucan.com